

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар БДУКМ

_____ Ю. П. Бондар

«_____» _____ 2015 г.

Рэгістрацыйны № ВД-____/баз.

УВОДЗІНЫ Ў БЕЛАРУСКУЮ СПЕЎНУЮ ЭТНАФОНІЮ

*Вучэбная праграма
для ўстановы вышэйшай адукацыі
на вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці 1-18 01 01
Народная творчасць (на напрамках),
напрамку спецыяльнасці
1-18 01 01-05 Народная творчасць (фальклор)*

Мінск
БДУКМ
2015

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Э. В. Шчадрына, выкладчык кафедры этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»;

В. В. Калацэй, загадчык кафедры этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Т. Б. Варфаламеева, старшы навуковы супрацоўнік дзяржаўнай навуковай установы «Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», кандыдат мастацтвазнаўства;

Л. Л. Ражкова, загадчык кафедры беларускай народнапесеннай творчасці ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 7 ад 13. 03. 2014 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 5 ад 18. 06. 2014 г.)

Адказны за рэдакцыю: В. Б. Кудласевіч

Адказныя за выпуск: Э. В. Шчадрына, В. В. Калацэй

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма «Уводзіны ў беларускую спеўную этнафонію» належыць да блока агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін вучэбнага плана падрыхтоўкі спецыялістаў па фальклору і, у першую чаргу, прызначана для павышэння ўзроўню прафесійнай адукацыі студэнтаў-фалькларыстаў і пглыбленага вывучэння імі беларускай спеўнай традыцыі.

Дысцыпліна «Уводзіны ў беларускую спеўную этнафонію» мае інтэграцыйны характар. Для яе засваення студэнты выкарыстоўваюць веды, уменні і навыкі, набытыя падчас вывучэння смежных дысцыплін: «Фальклорны практыкум», «Культурная антрапалогія», «Этнаграфія», «Этнасеміётыка» і інш., што забяспечвае іх комплекснае ўзаемадзеянне ў мэтах фарміравання ў студэнтаў сістэмнага ўяўлення аб будучай прафесійнай дзейнасці.

Дэфініцыя «этнафонія»* (грэч. εθνος – народ, φωνή – гук) прапанавана ўкраінскім этнамузыкалагам К. В. Квіткам для вызначэння спецыфікі тэмбравых асаблівасцей гуку, манеры выканання і асаблівасцей фразіроўкі ў народных спевах. Яе шырока ўжываюць ва ўсходнеславянскай фалькларыстыцы. У прыватнасці, дэфініцыю «этнафонія» выкарыстоўвалі ў сваіх публікацыях К.Квітка, І.Маціеўскі, А.Скорабагатчанка.

Мэта дысцыпліны – пазнаёміць будучых кіраўнікоў і артыстаў фальклорных ансамбляў з асаблівасцямі стыляў і манер выканання і інтанавання народных песень, якія характэрны для розных рэгіёнаў Беларусі.

Задачы:

- засвоіць паняццыйны апарат этнафоназнаўства;
- тэарэтычна асэнсаваць дыдактычныя прыёмы захавання этнафоніі беларускіх песень;
- асэнсаваць абраную аўтэнтычную манеру выканання;
- знаёміць з ёй, навучаць ёй іншых.

Азнямленне з аўтэнтычнай манерай спеваў звязана з распрацоўкамі прадстаўнікоў беларусазнаўства, беларускай этна-

* Правапіс слова дадзены ў адпаведнасці з афіцыйна прынятым у беларускай навуковай літаратуры стандартам: Хай, М.К. Этнафонія, этнафонія, этнофонія / М. К. Хай // Восточнославянский фольклор: словарь научной и народной терминологии / редкол.: К. П. Кабашников (отв. ред.) [и др.]. – Минск : Навука і тэхніка, 1993. – С. 464.

музыкалогіі і аўдыявізуальнай антрапалогіі. Таму пры выкладанні шырока выкарыстоўваецца разнастайны культуралагічны матэрыял (тэарэтыка-практычныя напрацоўкі культурнай антрапалогіі, тэорыі камунікацыі, фільмы і аўдыязапісы этнолагаў і фалькларыстаў).

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнты павінны *ведаць*:

– змест асноўных дакументаў, што складаюць прававую базу дзейнасці спецыяліста па этнакультурным выхаванні, этнічных спевах (рэкамендацыі ЮНЕСКА, дзяржаўныя праграмы Савета Міністраў, пастановы Міністэрства адукацыі і Міністэрства культуры, якія тычацца традыцыйнай культуры і фальклору, мастацкай адукацыі);

– змест асноўных паняццяў, якімі кіраўнікам фальклорных ансамбляў давядзецца аперываваць у будучай прафесійнай дзейнасці;

– дакладнае размежаванне тыпалагічных асаблівасцей стылю і манеры выканання народных песень згодна этнаграфічнай карце Беларусі (напрыклад, падводка – Усходняе Палессе; пералівы – Падняпроўе; бурдон – Заходняе Палессе; паглыбленасць гучання – Палессе, больш блізкая манера – Падзвінне і г. д.).

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнты павінны *ўмець*:

– аналізаваць аўдыязапіс народных выканаўцаў на прадмет этнафанічнай расшыфроўкі – мадэлявання з дапамогай фанетыкі тэкставага падрадкавага перакладу і нотных знакаў дакладнага фарміравання гуказдабывання і інтанавання песні, якія характэрны спевакам-носьбітам традыцыі;

– праспяваць у ансамблі чатыры песні і дзве сольна, якія вызначаюць этнафанічныя (па стылі і манеры выканання) рэгіянальныя асаблівасці бытавання спеўных фальклорных жанраў розных рэгіёнаў Беларусі;

– выканаць адну з чатырох ансамблевых песень са спецыфічнай побытавай пластыкай, асаблівасці якой яскрава адлюстроўваюць уласцівасці народнага мастацтва (як цэласнай, сінкрэтычнай з’явы).

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнты павінны *валодаць*:

– навыкам народнай вакальнай мелізматыкі – вакальныя фаршлагі, «гуканні», «скідванні»;

– спевамі з так званым эфектам кампенсацыі, што абумоўлівае адчуванне рытмічнай свабоды, асабліва характэрнай для абрадавага меласу;

– навыкам дакладнага фарміравання ўнісону на апошнім *fermata* прымарнага тону ў канцы куплета народных (перш за ўсё абрадавых) песень.

Метады навучання ў рамках дадзенай дысцыпліны адпавядаюць агульным патрабаванням да фарміравання прафесійных кампетэнцый студэнта. Метадычнымі асновамі дысцыпліны з’яўляюцца: тлумачальна-ілюстратыўныя, рэпрадукцыйныя метады (апавяданне, тлумачэнне, гутарка, дыскусія, лекцыя, дэманстрацыя кіна- і аўдыязапісаў, палявых відэазапісаў аўтэнтычных абрадаў, метады слыхавога пераймання ў працэсе актуалізацыі фальклорнай спадчыны), праблемныя (творчы дыялог, вопыт, назіранне, эксперымент), метады самастойнай работы студэнтаў (праца з першакрыніцамі, расшыфроўка паэтычных тэкстаў аўдыя- і відэаматэрыялаў), кантрольна-ацэначныя метады (адказы на семінарах, практыкаванні).

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне дысцыпліны «Уводзіны ў беларускую спеўную этнафонію» прадугледжана ўсяго 122 гадзіны, з якіх 50 гадзін – аўдыторныя заняткі (лекцыі – 36 гадзін, семінарскія – 14 гадзін).

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – залік.

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Раздзелы і тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		
	усяго	лекцыі	сем. зан.
Уводзіны	2	2	
Раздзел I. Беларуская этнафонія ў рэчышчы культурнай антрапалогіі			
<i>Тэма 1.</i> Культура і традыцыя ў культурнай антрапалогіі	2	2	
<i>Тэма 2.</i> Беларуская спеўная традыцыя: погляд антраполога	2	2	
<i>Тэма 3.</i> Умовы дзейнасці спецыялістаў – захавальнікаў традыцыі ў Беларусі	2	2	
Раздзел II. Складаючыя спеўнай этнафоніі			
<i>Тэма 4.</i> Спеўная манера: гуказдабыванне	4	2	2
<i>Тэма 5.</i> Спеўны стыль: інтанаванне	4	2	2
<i>Тэма 6.</i> Этнафанічны сінкрэтызм: элементы этнахарэаграфіі і інструментальнай этнафоніі ў спевах	6	4	2
Раздзел III. Гісторыка-этнаграфічнае раяніраванне і этнафонія			
<i>Тэма 7.</i> Поўнач Беларусі: этнафанічныя асаблівасці	6	4	2
<i>Тэма 8.</i> Поўдзень Беларусі: этнафанічныя асаблівасці	6	4	2
<i>Тэма 9.</i> Усход Беларусі і Цэнтральная Беларусь: этнафанічныя асаблівасці	4	4	
Раздзел IV. Асновы методыкі ў этнафоніі			
<i>Тэма 10.</i> Уключанае назіранне і этнафонія	4	2	2
<i>Тэма 11.</i> Тэхналагічная замена ўключанага назірання	2	2	
<i>Тэма 12.</i> Уводзіны ў этнафонію ва ўмовах фармальнага і нефармальнага адукацыйных працэсаў у Беларусі	6	4	2
Разам...	50	36	14

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Мэта, прадмет і задачы дысцыпліны. Месца спеўнай этнафоніі ў фарміраванні этнічнай культуры. Сувязь этнафоназнаўства з іншымі адгалінаваннямі этнаграфіі і практычнай фалькларыстыкі. Асноўныя паняцці: «народ», «этнас», «гук», «народная культура», «этнічная музыка».

Раздзел I. Беларуская этнафонія ў рэчышчы культурнай антрапалогіі

Тэма 1. Культура і традыцыя ў культурнай антрапалогіі

Культурна-антрапалагічная дэфініцыя культуры; культура як агульнапрынятыя ў межах пэўнай супольнасці формы арганізацыі мыслення і паводзін. Месца аўтэнтчнага мастацтва ў мадэлях паводзін, што з'яўляюцца прыметамі (або аднымі з умоў) існавання народа як этнічнай адзінкі. Паходжанне культуры, аўтахтоннасць і міграцыйнасць культур. Этапы гісторыі краіны, што сфарміравалі этнагенез беларусаў (даіндаеўрапейскі, балтыйскі, славянскі, этап фарміравання беларускай народнасці). Погляды культуролагаў і гісторыкаў на вытокі традыцыйнай культуры, фальклор як на спадчыну першых суполак земляробаў і жывёлаводаў. Храналогія вясковай культуры земляробаў у Цэнтральнай і Усходняй Еўропе. Спецыфіка традыцыйнай культуры Беларусі: адбіткі этнічнай гісторыі Беларусі ў яе традыцыйнай культуры, спеўным фальклоры. Маргінальнасць як адна з характэрных рыс культуры сучасных урбанізаваных населеных пунктаў Усходняй Еўропы. Кагнітыўная і нейрапсіхалагічная неабходнасць існавання традыцыі.

Тэма 2. Беларуская спеўная традыцыя: погляд антрапалага

Камунікацыя як складальнік культуры: «азначэнне» (семіятызацыя) свету як вынік генетычнага імкнення чалавека да зносін. Асаблівасці камунікацыі ў традыцыйнай культуры: адрасаты (той, да каго скіравана паведамленне) і адрасанты (тыя, хто робяць паведамленне). Людзі і прырода як адрасаты камунікацыі ў фальклорных жанрах. Пэўныя асаблівасці

каляндарнай, працоўнай, сямейна-абрадавай спеўнай культуры як рэшткі гіерафоніі – зносін з сіламі, што, па разуменні носьбітаў традыцыйнай культуры, уплывалі на сезоннасць, ураджай, урадлівасць; дабрабыт прыватнага і грамадскага жыцця. Знакаваць як падстава сістэмнасці этнафоніі: «галасы» (гукавая партытура) народных абрадаў. Раннетрадыцыйная класіка фальклорных песень беларусаў як ядро іх этнічнай спеўнай культуры.

Тэма 3. Умовы дзейнасці

спецыялістаў-захавальнікаў традыцыі ў Беларусі

Сэнс дзейнасці – спрыянне згодна сацыяльнаму заказу з боку міжнароднай супольнасці і дзяржавы, захаванню форм традыцыйнай культуры як умовы самазахавання народа (этнасу). Камунікацыйныя мэты (якія ставяць у працэсе зносін у сістэме «педагог народных спеваў – вучань»: авалоданне манерай спеваў, характэрнай для рэгіёна ці мікрарэгіёна, да якога належаць навучэнцы), інтэнцыі (ператварэнне стратэгіі ў практыку: абранне дыдактыкі, дыдактычных матэрыялаў для навучання) і перспектывы (паўнаякаснае сезоннае існаванне спеўнай суполкі, упісанай у сацыяльную рэчаіснасць: у выглядзе этнічных класаў, спецыялізаваных груп ССНУ ці УВА, фальклорна-этнаграфічнага ансамбля). Прававая база: рэкамендацыі ЮНЕСКА пра захаванне фальклору, дзяржаўныя праграмы РБ па падтрымцы народнага мастацтва, пастановы Міністэрства адукацыі, Міністэрства культуры, што тычацца народнага мастацтва, эстэтычнага выхавання дзяцей і моладзі сродкамі народнай культуры. Месца народных спеваў у сферы дзяржаўных інстытутаў культуры (аматарская творчасць) і адукацыі (этнакультурнае выхаванне, спецыялізаваныя аддзяленні і кафедры ўстаноў вышэйшай адукацыі).

Раздзел II. Складаючыя спеўнай этнафоніі

Тэма 4. Спеўная манера: гуказдабыванне

Маўленне як крыніца этнічных спеваў. Арфаэпіка мовы, яе ўплыў на асаблівасці этнічных спеваў. Натуральнасць і глыбіня розных дыялектаў беларускай мовы. Гуказдабыванне ў высокім рэгістры (ротаглотачнае рэзаніраванне) і ў сярэднім рэгістры (груднае рэзаніраванне). Розныя прыёмы агласоўкі ў спевах.

Тэма 5. Спеўны стыль: інтанаванне

Лінеарнасць як аснова музычнага стылю мыслення ў фальклоры беларусаў. Прынцыповая манодыя раннетрадыцыйнай класікі беларускіх песень. Разгорнутая мелізматыка, «гнуткасць» голасавядзення мелодый народных песень. Пачатковыя элементы поліфаніі ў спеўных стылях: гетэрафонія, бурдон, падводка. Асаблівасці інтанавання беларускіх народных песень: прахадная інтэрваліка, унісон-«труба» на *fermata* ў канцы куплетаў.

Тэма 6. Этнафанічны сінкрэтызм: элементы этнахарэаграфіі і інструментальнай этнафоніі ў спевах

Раннетрадыцыйны фальклор як узор сінкрэтызму народнага мастацтва. Рытуальная харэаграфія і яе пазнейшыя пераасэнсаваныя гульнявыя формы: карагоды, гульні; традыцыйна-побытавы танец. Акампанемент, скрыпка і дуда – традыцыйныя інструменты беларусаў у крыніцах этнографіі XIX – першай паловы XX ст.

Раздзел III. Гісторыка-этнаграфічнае раяніраванне і этнафонія

Тэма 7. Паўнач Беларусі: этнафанічныя асаблівасці

Гісторыка-этнаграфічныя рэгіёны: Паазер’е і Панямонне. Паўночна-ўсходні дыялект беларускіх гаворак. Манодыя як аснова мясцовага меласу. Мелізмы, надзвычай развітая музычная арнаментыка. Пачатковая поліфанія: антыфоны, каноны каляндарных і сямейна-абрадавых песень; кантрасна-лінейнае шматгалоссе, абрад «барана». Тэмбравая дынаміка мясцовых спеваў, этнакультурныя сувязі і этнафанічная спецыфіка паўночных рэгіёнаў.

Тэма 8. Поўдзень Беларусі: этнафанічныя асаблівасці

Гісторыка-этнаграфічныя рэгіёны: Усходняе і Заходняе Палессе. Паўднёва-заходні дыялект, палеская група гаворак. Пачатковая поліфанія, гетэрафанічныя адхіленні ад унісону як характэрны тып гуртавога інтанавання на Палессі. Падгалосачна-поліфанічны тып інтанавання: спевы з падводкай, бур-

донныя спевы. «Агрэсіўная» тэмбравая дынаміка мясцовых спеваў, этнакультурныя сувязі і этнафанічная спецыфіка спеўнай культуры паўднёвых рэгіёнаў.

*Тэма 9. Усход Беларусі і Цэнтральная Беларусь:
этнафанічныя асаблівасці*

Гісторыка-этнаграфічныя рэгіёны: Падняпроўе, Цэнтральная Беларусь. Група сярэднебеларускіх гаворак. Карагоднасць, танцавальнасць як асноўныя рысы музычнага фальклору Падняпроўя. Падняпроўскія спевы з пералівамі, з падцягам. Цэнтральны гісторыка-этнаграфічны рэгіён як перакрываючае традыцый розных рэгіёнаў, пераважныя ўплывы з Поўначы Беларусі. Тыпы гукавядзення ў спеўным фальклору Міншчыны. Тэмбравая дынаміка мясцовых спеваў, этнакультурныя сувязі і этнафанічная спецыфіка ўсходняга і цэнтральнага рэгіёнаў.

Раздзел IV. Асновы методыкі ў этнафоніі

Тэма 10. Уключанае назіранне і этнафонія

Урбанізацыя і міграцыя насельніцтва ў гарады сярэдзіны ХХ ст. «Новая фальклорная хваля» ў мастацтве ўсходнееўрапейскай часткі СССР у 60-я гг. «Фалькларысты, якія спяваюць». Ансамбль Дзмітрыя Пакроўскага. Дзейнасць балтыйскіх, украінскіх і беларускіх этнамузыкалагаў. Культурна-антрапалагічны метады ўключанага назірання як неабходная ўмова пераемнасці спеўных традыцый.

Тэма 11. Тэхналагічная замена ўключанага назірання

Вясковыя і гарадскія фальклорныя ансамблі, крыніцы пераймання мастацкіх узораў. Магчымасці аўдыятэхнікі: за і супраць. Сумяшчэнне тэхнагенных сродкаў навучання і жывых зносін з носьбітамі спеўнай традыцыі: фольк-клуб «Маладзёвы», ансамблі «Калыханка», «Куманёк» Ларысы Рыжковай.

Тэма 12. Уводзіны ў этнафонію ва ўмовах фармальнага і нефармальнага адукацыйных працэсаў у Беларусі

Спецыфіка дзяржаўных інстытутаў выхавання: *аматары, «этнакультурнае выхаванне» ў пазашкольных установах і шляхам мастацкай адукацыі – харавікоў і вакалістаў-народ-*

нікаў (сістэма «музычная школа – вучылішча мастацтваў – універсітэт культуры»). Рэспубліканскі праект «Танцавальны фальклор і дзеці», тыпавыя навучальныя праграмы «Фальклорны ансамбль», «Музычны фальклор», «Народная творчасць і вывучэнне спеўных стыляў Беларусі».

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Вясна на Беларусі: рэпертуарны зб. / уклад.: В. Калацэй, Т. Пладунова. – Мінск : НЦТДІМ, 1998. – 54 с.
2. *Говард, Майкл.* Сучасная культурная антрапалогія / Майкл Говард ; пер. с англ. І. Карпікавай, М. Раманоўскага, А. Шыманскага ; пад рэд. П. Церашковіча. – Мінск : Тэхналогія : Беларускі фонд Сораса, 1995. – 478 с.
3. *Емельянов, В. В.* Развитие голоса: Координация и тренаж / В. В. Емельянов. – СПб. : Лань, 1997. – 190 с.
4. *Мельникова, Л. И.* Детский музыкальный фольклор в дошкольных образовательных учреждениях (на примере земледельческих праздников) / Л. И. Мельникова, А. Н. Зимина. – М. : Гном-Пресс, 2000. – 88 с.
5. *Можейко, З. Я.* Календарно-песенная культура Белоруссии: Опыт системно-типологического исследования / З. Я. Можейко. – Минск : Наука и техника, 1985. – 247 с.
6. *Мухарынская, Л. С.* Беларуская народная музычная творчасць: вучэб. дапам. для муз. ВНУ / Л. С. Мухарынская, Т. С. Якіменка. – Мінск : Выш. шк., 1993. – 343 с. : іл.
7. Мядоцкі край і яго таленты: даведнік фестывалю (30 мая – 1 чэрв. 1997 г., в. Мётча) / уклад. М. Козенка. – Мінск : ВЛАДИ-АРТ, 1997. – 109 с.
8. *Назаренко, И. К.* Искусство пения: Очерки и материалы по истории, теории и практике художественного пения: хрестоматия / И. К. Назаренко. – М. : Музыка, 1963. – 511 с.
9. Народная творчасць і вывучэнне спеўных стыляў Беларусі: праграма для музычных вучылішчаў па спецыяльнасці Г 11.18.01 Народны хор / уклад. І. Л. Сіневіч. – Мінск : БелПМК, 1999. – 24 с.
10. *Науменко, Г. М.* Фольклорная азбука: учеб. пособие для начальной школы / Г. М. Науменко. – М. : Издат. центр «Академия», 1996. – 136 с.
11. *Цітоў, В. С.* Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: вучэб.-метад. дапам. / В. С. Цітоў. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с. : іл.

12. Фольклорный ансамбль // Музыка: Программы для внешкольных учреждений и общеобразовательных школ / ред. Т. Овчинникова. – М. : Просвещение, 1986. – С. 356–366.

Дадатковая

1. Гульні, забавы, ігрышчы / уклад. А. Лозка. – Мінск : Беларус. навука, 1996. – 534 с. : нот. іл.

2. Клюев, Е. В. Речевая коммуникация: учеб. пособие для ун-тов и вузов / Е. В.Клюев. – М. : ПРИОР, 1998. – 224 с.

3. Кодай, Золтан. Учебное пособие по сольфеджио / Золтан Кодай. – М. : Композитор, 1993. – 168 с.

4. Мыльников, А. С. Язык культуры и вопросы изучения этнической специфики средств знаковой коммуникации / А. С. Мыльников // Этнографическое изучение знаковых средств культуры. – Л. : Наука, 1989. – С. 7–38.

5. Специфика учебно-воспитательной работы в фольклорных певческих коллективах: метод. пособие / сост. Л. В. Шамина. – М. : ВНИЦНТИКПР, 1984. – 103 с.

6. Хазова, М. В. Горенка: комплексное изучение музыкального фольклора / М. В. Хазова // Фольклор – музыка – театр: Программы и конспекты занятий для педагогов дополнительного образования, работающих с дошкольниками / под ред. С. И. Мерзляковой. – М. : Владос, 1999. – 120 с.

Пералік рэкамендуемых сродкаў дыягностыкі

Для дыягностыкі прафесійных кампетэнцый, выяўлення ўзроўню засваення ведаў і ўменняў па дысцыпліне рэкамендаваны наступны інструментарый:

- падрыхтоўка прэзентацый;
- падрыхтоўка пісьмовых кантрольных работ (заданняў);
- напісанне рэфератаў па асобных раздзелах дысцыпліны;
- напісанне дакладаў на навуковыя канферэнцыі па асобных тэмах дысцыпліны;
- вуснае апытанне студэнтаў на семінарах па распрацаваных тэмах.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Самастойная работа выконваецца ў любой рэкамендаванай форме па агульным напрамку «разнастайнасць рэгіянальных спеўных традыцый» па адной з тэм, якія прыведзены ніжэй. Яна павінна мець тытульны ліст, асноўную частку і спіс літаратуры.

Тэматыка самастойнай работы з'яўляецца абавязковай, але студэнт мае права звузіць ці пашырыць абраную тэму. Пры напісанні работы можна выкарыстоўваць літаратуру па курсе.

Формы выканання самастойнай работы:

- напісанне рэферата (не менш 12 старонак);
- распрацоўка візуальнай прэзентацыі (не менш 12 слайдаў);
- распрацоўка аўдыявізуальнай прэзентацыі (не карацей за 2 хвіліны дэманстрацыі).

Прыкладныя тэмы для самастойнай работы:

1. Пераважны стыль музычнага мыслення Палесся.
2. Найбольш характэрны музычна-інструментальны склад Палесся.
3. Адмысловыя, адметныя песенныя жанры Палесся.
4. Пераважны стыль музычнага мыслення Падняпроўя.
5. Найбольш характэрны музычна-інструментальны склад Падняпроўя.
6. Адмысловыя, адметныя песенныя жанры Падняпроўя.

7. Пераважны стыль музычнага мыслення Падзвіння.
8. Найбольш характэрны музычна-інструментальны склад Падзвіння.
9. Адмысловыя, адметныя песенныя жанры Падзвіння.
10. Пераважны стыль музычнага мыслення Панямоння.
11. Найбольш характэрны музычна-інструментальны склад Панямоння.
12. Адмысловыя, адметныя песенныя жанры Панямоння.
13. Пераважны стыль музычнага мыслення Цэнтральнай Беларусі.
14. Найбольш характэрны музычна-інструментальны склад Цэнтральнай Беларусі.
15. Адмысловыя, адметныя песенныя жанры Цэнтральнай Беларусі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

УВОДЗІНЫ Ў БЕЛАРУСКУЮ СПЕЎНУЮ ЭТНАФОНІЮ

*Вучэбная праграма
для ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць (па напрамках),
напрамку спецыяльнасці
1-18 01 01-05 Народная творчасць (фальклор)*

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк 2015. Фармат 60x84 ¹/₁₆.
Папера пісчая № 2. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 0,93. Ул.-выд. арк. 0,52. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
УА «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.